

[Udenrigsministeren]

Jeg kan ikke være enig i det synspunkt, hr. Jørgen Estrup tilsyneladende anlægger – nemlig at det er pression eller utidig indblanding at kritisere en »uafhængig virksomhedsbestyrelses dispositioner«. I øvrigt ville hr. Jørgen Estrups synspunkt have ganske vidtrækkende følger for den politiske debat i Danmark, hvis det blev taget alvorligt.

Jeg må minde hr. Jørgen Estrup om – nu han har stillet mig dette usædvanlige spørgsmål – at jeg ligesom han selv er folkevalgt politiker, og at jeg derfor er berettiget, ja nogle vil vel sige forpligtet, til at have en mening om alle mulige og umulige emner. Og på baggrund af de afsluttende bemærkninger i hr. Jørgen Estrups begrundelse for sit spørgsmål skal jeg opfordre ham til at stålsætte sig. For han kan ganske rigtigt risikere, at jeg også i fremtiden vil kritisere dispositioner i »uafhængige virksomhedsbestyrelser«, såfremt jeg er uenig i de trufne dispositioner – ganske som jeg på andre områder i samfundsdebatten agter at udtale min uforgribelige mening om forhold, jeg finder væsentlige.

Spm. nr. S 729

Til kulturministeren (7/4 92) af:

Jytte Andersen (S):

»Mener ministeren, at kommunerne med besparelser i 1992 på helt op til 51 pct. i forhold til 1989–90 har indfriet de forventninger, der var i forbindelse med folkeoplysningslovens vedtagelse om, at der ville blive et uændret aktivitetsniveau på området, og mener ministeren, at det er acceptabelt, at brugerbetalingen på blot to år er steget med gennemsnitlig 30 pct.?«

Begrundelse

Kommunernes Landsforening har i Danske Kommuner nr. 5 af 13. februar 1992 offentliggjort en artikel, der kort konkluderer, at der har været uændrede omkostninger til folkeoplysning efter folkeoplysningslovens ikrafttræden.

Af artiklen fremgår det, at der i 1992 er sparet 98 mio. kr. på voksenundervisningsområdet i forhold til undervisningssæsonen 1989–90 (regnet i 1992-kroner). Kommunerne har altså gennemsnitlig sparet mere på voksenundervisningsområdet, end det var forventet ved vedta-

gelsen af loven. Tallene dækker imidlertid over store forskelle i de enkelte kommuner. Eksempelvis kan nævnes, at

– AOF i Hillerød er blevet beskåret med ca. 33 pct.

– AOF i Kolding er blevet beskåret med ca. 38 pct.

– AOF i Børkop er blevet beskåret med ca. 51 pct.

– AOF i Brovst er blevet beskåret med ca. 40 pct.

For at kompensere for de kommunale besparelser og for at kompensere for den væsentligt øgede administrative byrde har oplysningsforbundene for at opretholde et rimeligt aktivitetsniveau måttet øge brugerbetalingen på området med gennemsnitlig ca. 30 pct. fra undervisningssæsonen 1989–90 til 1992.

Samtidig kan det konstateres, at et stort antal kommuner har reduceret eller helt fjernet tilskuddene til nedsættelse af deltagerbetalingen for særlige grupper, hvilket dog ikke fremgår af artiklen i Danske Kommuner.

Vi kan altså konstatere, at vilkårene for deltagelse i fritidsundervisning er blevet forringet væsentligt med den nye folkeoplysningslov ikke mindst for de ringest stillede deltagergrupper.

Svar (13/4 92):

Kulturministeren (Grethe Rostbøll):

I betænkning for forslag til lov om støtte til folkeoplysning afgivet af Kulturudvalget den 17. maj 1990 tilkendegav den daværende kulturminister over for udvalget en forventning om, at kommunerne ved deres budgetlægning tog udgangspunkt i det økonomiske niveau, der udgøres af kommunernes hidtidige faktiske udgifter på området samt den statsbevilling, som overføres til kommunerne via en forhøjelse af bloktilskuddene.

Kommunernes Landsforening har foretaget en summarisk undersøgelse af kommunernes budgetter. Det fremgår af undersøgelsen, at det kommunale tilskud til aftenskoleområdet er faldet med ca. 100 mio. kr. fra 1990 til 1992 målt i 1992-priser, hvilket for en stor dels vedkommende skyldes, at tilskuddene til daghøjskoler er udskilt på en særlig konto, og endvidere er der tilført midler fra området til den nye »mindst 5 pct.-pulje«.